

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Plenárisülés-dokumentum

A6-0182/2008

13.5.2008

JELENTÉS

a KAP folyamatban lévő reformja vonatkozásában a fiatal mezőgazdasági
termelők jövőjéről
(2007/2194(INI))

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság

Előadó: Donato Tommaso Veraldi

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	14
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....	18

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a KAP folyamatban lévő reformja vonatkozásában a fiatal mezőgazdasági termelők jövőjéről (2007/2194(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió fiatal mezőgazdasági termelőinek helyzetéről és kilátásairól szóló, 2001. január 17-i állásfoglalására¹,
  - tekintettel az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásokról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendeletre²,
  - tekintettel a lisszaboni stratégiára, amely Európát 2010-re a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdaságává kívánja tenni,
  - tekintettel a 2008. február 26-i nyilvános meghallgatás eredményeire,
  - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
  - tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére (A6-0182/2008),
- A. mivel a göteborgi stratégia kijelöli az európai gazdaság versenyképességével és fenntarthatóságával kapcsolatos prioritásokat, és mivel a fiatal mezőgazdasági termelők alapvető fontosságú szerepet játszhatnak e célok elérésében,
- B. mivel a többfunkciós európai mezőgazdasági modell a mezőgazdasági üzemek széles körű jelenlétének köszönhetően a vidéki területek tartós fejlődését eredményezheti,
- C. mivel a közös agrárpolitika (KAP) reformjának előrehaladás új lehetőségeket biztosított a fiatal mezőgazdasági termelők számára a gazdaságaik létrehozásával és fejlesztésével kapcsolatos számos szempontból, ám ezek a lehetőségek nincsenek egyenlően jelen az európai területen, ami megnehezíti a közösségi stratégiai megközelítést,
- D. mivel az Eurostat 2003-as adatai szerint az Európai Unióban csak 7% a 35 évesnél fiatalabb mezőgazdasági termelők aránya, és ez az arány csökken, miközben az élelmiszer-termelésnek a jövőben tovább kell növekednie; sajnálatát fejezve ki továbbá a fiatal mezőgazdasági termelők létszámára és az európai mezőgazdaságban elfoglalt helyzetükre vonatkozó friss és részletes statisztikák hiánya miatt,
- E. mivel a közös agrárpolitika (KAP) közelgő felülvizsgálata („állapotfelmérés”) lehetőséget ad arra, hogy a fiatal mezőgazdasági termelőknek juttatott támogatásokat jobban irányítsák, és ezt a lehetőséget nem szabad elszalasztani,

---

¹ HL C 262., 2001.9.18., 153. o.

² HL C 277., 2005.10.21., 1. o.

- F. mivel az Európai Unió élelmiszer- és energiabiztonsága, az európai vidéki területek növekedése és foglalkoztatása, valamint a vidéki területek hosszú távon fenntartható igazgatása kapcsán előttünk álló kihívásoknak való megfelelés érdekében, a fiatal mezőgazdasági termelőknek életképes birtokokon és élhető környezetben kell tevékenykedniük,
- G. mivel többfunkciós szemléletre és olyan szilárd politikára van szükség, amely támogatást nyújt különösen a fiatal mezőgazdasági termelők számára,
- H. mivel a vidéki területek számára létfontosságú, hogy a fiatalok a mezőgazdasági üzemek tulajdonosaivá váljanak, mivel e területek többségén a mezőgazdaság továbbra is alapvető oszlopa a gazdasági tevékenységnek és a társadalom szövetének,
- I. mivel elsődleges fontosságú egy olyan európai stratégia, amely ösztönzi a fiatal mezőgazdasági termelők üzleti képését,
- J. mivel a fiatal mezőgazdasági termelők döntéshozatali megközelítési igen dinamikus, valamint képesek kockázatot vállalni, keresik a szinergiát és a kiegészítő jelleget, illetve a szokásos mezőgazdasági gyakorlaton túlmenően és azt meghaladva képesek igen innovatív tervezési lehetőségeket végrehajtani,
- K. mivel annak ellenére, hogy a fiatal mezőgazdasági termelőket támogató különböző politikák hozzájárulnak az európai mezőgazdasági ágazat új lendületéhez, az EU számára továbbra is kihívást jelent mezőgazdasági üzemek tulajdonosi generációjának megújítása,
- L. mivel a mezőgazdasági ágazatban a fiatal mezőgazdasági termelők további nehézségekkel néznek szembe, például a magas indulási költségekkel, a jelentős adósságállománnyal, a kevés rendelkezésre álló gazdasággal, valamint a célzott képzések alacsony számával; mivel továbbá a mezőgazdasági politika egyre több felelősséget ró a termelőkre a környezetvédelemmel, az állategészségüggyel, az állatjóléttel, az élelmiszerbiztonsággal és a tájfelleg fenntartásával kapcsolatos kölcsönös megfeleltetési követelmények kapcsán,
- M. mivel a lisszaboni stratégia által kitűzött célok elérésének egyik alapvető feltétele, hogy fiatal és dinamikus mezőgazdasági ágazattal rendelkezünk,
- N. mivel a vidékfejlesztési támogatás új szabályozásával meg lehet valósítani egy 2013. december 31-ig tartó programozást,
- O. mivel az Európai Unió területe 92%-ban vidéki terület, míg a lakosság 50%-a városokban, 50%-a pedig vidéken él,
- P. mivel az európai élelmiszerek magas minőségének, az élelmiszerbiztonságnak és az Európai Unió önellátásának jövőbeni megőrzése érdekében generációváltásra van szükség,
1. úgy véli, hogy a megreformált KAP egyik célkitűzéseként biztosítani kell a mezőgazdasági termelői generációk jobb megújítását, és hogy ennek elérése érdekében az első és a második pillér eszközei a fenntartható mezőgazdaság támogatása és a fejlett vidéki közösségek tekintetében különösen kiegészítik egymást;

2. fenntartja, hogy a mezőgazdasági termelők generációváltása érdekében tett lépések alapvető fontosságúak a ma és a holnap európai mezőgazdaságra váró élelmezési, energetikai és területi kihívások megoldása szempontjából; úgy véli, hogy ezeket nem lehet megoldani erős mezőgazdaság és nagyszámú uniós mezőgazdasági termelő nélkül, ha meg szeretnénk felelni a társadalom elvárásainak;
3. kiemeli, hogy az Európai Unió új tagokkal történt kibővítése megerősítette a kulturális sokféleségét és növelte a termékválasztékot, és ideális lehetőséget kínál az európai mezőgazdaság versenyképességének javítására, a folyamatos innovációra és a közösségi termékek minőségére összpontosítva, valamint kiemelve a termelők eredményeit az élelmiszerbiztonság igen fontos területén;
4. úgy véli, hogy a fiatal mezőgazdasági termelőket segítő intézkedések kidolgozása és végrehajtása során különösen figyelembe kell venni az új tagállamok fiatal gazdálkodóinak helyzetét;
5. felkéri ezért a Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatokat egy olyan európai minőségi címke bevezetése céljából, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy könnyen felismerjék a környezetvédelem, az állatjólét és az élelmiszerbiztonság terén hatályos szigorú európai előírások szerint gyártott termékeket;
6. megállapítja, hogy a minőség összefüggésében célkitűzéssé kell tenni a termelés és a termékek sokszínűségét;
7. megállapítja, hogy a mezőgazdasági termelői generációk fiatalításának fő feltétele a földhöz való hozzáférés, tekintettel annak magas költségére;
8. úgy véli, hogy a jövőben a generációváltás prioritásként való kezelésével a KAP célkitűzésévé kell tenni a mezőgazdasági tevékenységet választó fiatalok előtt álló akadályok felszámolását;
9. kéri továbbá, hogy tegyenek nagyobb erőfeszítéseket annak érdekében, hogy a nyilvánosság megismerhesse az európai mezőgazdasági modellt, valamint annak a környezetvédelem, az állatjólét és az élelmiszerbiztonság terén alkalmazott szigorú normáit;
10. úgy véli, hogy a kibővített Unió egyik fő ütőkártyája lehet a mezőgazdasági vállalkozásokat alapító vagy vásárló fiatalok indulásának elősegítése;
11. felhívja a figyelmet arra, hogy továbbra is fennállnak a tevékenység megkezdésének magas költségeivel, ideértve a földterület vételárával vagy bérleti díjával, valamint a műszaki és logisztikai modernizációhoz szükséges folyamatos és jelentős tőkebefektetésekkel és humán ráfordításokkal kapcsolatos nehézségek, valamint hogy a műszaki és logisztikai modernizációhoz nem elegendő a berendezések és gépek vásárlása, hanem elengedhetetlen a kutatás és a kutatási eredményekhez való hozzáférés is;
12. felkéri a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat egy termőföldbank létrehozásában a korai visszavonulás révén szabaddá váló földterületek alapján; úgy véli, hogy támogatásokat kell bevezetni a magas költségű és alacsony egyedi kihasználtságú berendezések és gépek közös megvásárlása érdekében;

13. kéri, hogy vizsgálják felül az elindulási támogatás összegét, amely a bevezetése óta változatlan, és amely a jelek szerint már nincs összhangban a mezőgazdasági termelők szükségleteivel;
14. hangsúlyozza, hogy a termőföld ára jelentős mértékben hozzájárul a fiatal mezőgazdasági termelők indulási nehézségeihez, és kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a földárak jelentős – részben a városfejlesztési nyomásból és spekulációból eredő – emelkedésének jelenségét;
15. javasolja, hogy dolgozzanak ki olyan eszközöket, amelyek lehetővé teszik, hogy a mezőgazdasági területek átruházásakor a tevékenységüket megkezdő fiatal mezőgazdasági termelők prioritást élvezzenek a gazdaságukat növelő mezőgazdasági termelőkkel szemben, így különösen a korengedményes nyugdíjazás rendszere, a földterület halasztott megszerzéséhez nyújtott támogatás, fokozatos indulási mechanizmusok és a földek egy részének bérbevehetősége révén;
16. megállapítja, hogy növelni kell a fiatal mezőgazdasági termelők indulását támogató politikák hatékonyságát és további olyan kritériumokat kell előírni a kedvezményezett kategóriák prioritási sorrendjének megállapításához, amelyek objektív tényezőket vesznek figyelembe;
17. sürgeti a Bizottságot, hogy az „állapotfelmérésre” vonatkozó jogszabály-tervezetében tegyen javaslatot arra, hogy a vidékfejlesztésre vonatkozó szabályozásban a fiatal mezőgazdasági termelőknek nyújtott támogatásokat foglalják bele a tagállami tervekben szereplő kötelező intézkedésekbe, s ezt kísérje az elindulási támogatások összegének növelése is;
18. úgy véli, hogy az újonnan érkezőknek is részesülniük kell a fiatal mezőgazdasági termelőket támogató intézkedésekben, mivel fontos forrásai lehetnek az európai mezőgazdaság megújításának; következésképpen hangsúlyozza, hogy a támogatásokat elsősorban az új gazdálkodóknak kell adni és nem azoknak, akik befejezik a tevékenységüket; kiemeli, hogy a gazdaságok átvételét támogató intézkedések nem eredményezhetik a verseny torzulását az újonnan érkezőket és a mezőgazdasági termelők gyermekei között;
19. megállapítja, hogy az Unió területi kohéziójával kapcsolatos célkitűzés elérése érdekében különösen fontos a hátrányos helyzetű mezőgazdasági területek elnéptelenedésének megelőzése, valamint az indulás megkönnyítése az olyan fiatal mezőgazdasági termelők számára, akik állandó természeti hátrányoktól szenvedő területeken, például szigeteken és hegyvidéki területeken terveznek tevékenykedni, ahol magasabbak a fejlesztési, építkezési és közlekedési költségek, és ahol a kellő életképesség érdekében gyakran diverzifikálásra van szükség;
20. felkéri a Bizottságot, hogy végezzen vizsgálatot a fiatal mezőgazdasági termelőknek szánt különféle nemzeti és európai intézkedések hatékonyságával és hozzáadott értékével kapcsolatban, és 2009. július 1-jéig nyújtson be jelentést e témáról;
21. megállapítja, hogy a fiatal mezőgazdasági termelők nagy része véli úgy, hogy a beruházási támogatások és a kamattámogatások a leghatékonyabb eszközei a vállalkozó

szellem ösztönzésének és versenyhelyzetük erősítésének; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szenteljének megfelelő figyelmet a támogatásoknak és szubvencióknak;

22. felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a termelési jogok, az egységes támogatási jogosultságok és a fiatal mezőgazdasági termelők indulási támogatásának hatásait, mivel a generációk között ezek az intézkedések gyakran olyan konfliktusokat okoznak, amelyek megnehezítik a mezőgazdaságban dolgozni akaró fiatalok számára az e jogokhoz való hozzáférést; úgy véli, hogy a Bizottságnak minden szükséges következtetést le kell vonnia a KAP igazgatására vonatkozóan annak érdekében, hogy javítsák a fiatalok indulási lehetőségeit;
23. megállapítja, hogy a gazdaságok átvételéhez kapcsolódó magasabb költségek és a gyenge területeken jellemző indulási nehézségek jobb figyelembevételére érdekében emelni kell a támogatásokat 55 000 EUR értékben korlátozó közösségi felső értékhatárt, továbbá három év helyett öt évben kell megszabni annak határidejét, hogy az indulás után megfeleljenek az előírásoknak;
24. megállapítja, hogy a vidéki területeken igen gyakran a mezőgazdasági tevékenység az utolsó megélhetést biztosító tevékenység, ezért szükség van a fiatal mezőgazdasági termelők indulását ösztönző intézkedésekre; hangsúlyozza azonban, hogy a gazdaságok életképességén túl gondoskodni kell arról is, hogy maga a vidéki környezet is vonzóbbá váljon az emberek számára, a közszolgáltatásokhoz (posta, iskola, közösségi közlekedés, egészségügyi szolgáltatások stb.) való egyenlő hozzáférés, a szolgáltatások (kereskedelem és kisipar, a kisgyermeket és az idős embereket befogadó rendszerek, szociális és bérlekások stb.) fenntartása, valamint az elszigetelődés megszüntetését lehetővé tevő közösségi terek (kávéházak, kulturális és sportközpontok stb.) révén;
25. hangsúlyozza, hogy fejleszteni kell azokat az eszközöket, amelyek lehetővé teszik a fiatal mezőgazdasági termelők számára, hogy képzés, szabadság, gyermek születése stb. esetén elhagyhassák gazdaságukat;
26. üdvözli azt a rendelkezést, hogy a fiatal mezőgazdasági termelők indulási támogatásának odaítélését – még ha csak részleges indulásról van is szó – egy olyan üzleti terv önkéntes benyújtásától tegyék függővé, amely tartalmazza, hogy az új gazdaságban idővel milyen, a vidéki környezethez kapcsolódó, mezőgazdasági és nem mezőgazdasági tevékenység fejleszthető ki;
27. javasolja, hogy az indulást ösztönző intézkedések rendszere tartalmazzon a fiatal mezőgazdasági termelőknek gazdaságokat bérbe adó tulajdonosok számára ösztönző intézkedéseket és/vagy az indulást követően akár tíz évig is adható bérleti támogatásokat;
28. felhívja a figyelmet arra, hogy a tevékenységüket megkezdeni kívánó fiatal mezőgazdasági termelők nehezen jutnak finanszírozáshoz, továbbá hogy hasznos a kamattámogatások gyakorlata, amely lehetővé teszi a fiatal mezőgazdasági termelők számára, hogy túlzott eladósodás nélkül elindítsák és folytassák projektjüket;
29. megállapítja, hogy nagyfokú eladósodottságuk és az indulási költségek magas összege miatt a fiatal mezőgazdasági termelőknek nagy nehézségekkel kell megküzdeniük a jó

versenyhelyzet eléréséhez; következésképpen kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy találjanak újabb megoldásokat e konkrét problémákra;

30. úgy véli, hogy a fiatal mezőgazdasági termelők vállalkozói szellemét átlátható, egyszerűsített és könnyített szabályozás bevezetésével kell támogatni, ekképpen csökkentve a kapcsolódó költségeket;
31. úgy véli ezért, hogy a tagállamoknak és a regionális hatóságoknak meg kellene vizsgálniuk olyan rendelkezések bevezetésének vagy javításának a lehetőségeit, amelyek lehetővé tennék, hogy az új mezőgazdasági termelőknek kedvezményes kamatozással indulási tőkét biztosítsanak;
32. sajnálatát fejezi ki ugyanakkor a hitelhez jutáshoz szükséges biztosítékokhoz, a magas hitelkamatokhoz, a jogi és pénzügyi jellegű akadályokhoz, a szociális és adminisztratív terhekhez hasonló spekulatív jellegű vagy szerkezeti tényezők hatása miatt, amelyek akadályozzák a termőföldből, a munkából és a tőkéből származó jövedelemből való megfelelő megélhetést, és úgy véli, hogy elengedhetetlen megfelelő politikai intézkedések meghozatala ahhoz, hogy csökkenjenek a verseny torzulásai és szélsőségei;
33. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy új (adóügyi) intézkedések meghozatala révén segítsék a fiatal mezőgazdasági termelőket a gazdaságaik megvásárlása után őket terhelő kamatok viselésében; kéri a Bizottságot, hogy ennek érdekében nyújtson be konkrét javaslatokat a KAP reformja keretében;
34. kéri, hogy a mezőgazdasági ágazat versenyképességének javítása érdekében a fiatal mezőgazdasági termelőket támogató ezen intézkedések váljanak kötelezővé az 1698/2005/EK rendelet I. tengelye alapján előírt cselekvések keretében;
35. ismételten hangot ad véleményének, miszerint a vidékfejlesztési intézkedéseknek közvetlenül a mezőgazdasági termelőket kell célozniuk;
36. úgy véli, hogy a Bizottságnak meg kell vizsgálnia a vidékfejlesztési politika II. és III. tengelye alapján a fiatal mezőgazdasági termelőknek nyújtott egyedi pénzügyi támogatásokat, különösen a szociális infrastruktúra szempontjából és a vidéki régiók fiataljai körében jellemző foglalkoztatottság növelése tekintetében;
37. kéri, hogy emeljék az indulási támogatásokat a többfunkciós (mezőgazdasági és egyéb) tevékenységeket végző mezőgazdasági termelők javára annak érdekében, hogy a csak mezőgazdasági tevékenységeket gyakorló fiatal mezőgazdasági termelők, vagy akik e tevékenységeket a vidéki környezetben szerzett egyéb jövedelmekkel egészítik ki, hozzáférhessenek a kezdeti indulási támogatásokhoz;
38. felkéri a tagállamokat, hogy biztosítsák a kezdeti indulási támogatásokhoz való hozzáférést a bizonytalan helyzetben lévő fiatal – férfi és nő – tulajdonosok számára, akik csak e támogatások révén tudják oly módon fejleszteni gazdaságukat, hogy az – akár mezőgazdasági tevékenységek által, akár azokat más jövedelmekkel kiegészítve – a rendelkezésre álló jövedelem és a munka szempontjából biztosíthassa számukra a megélhetést;

39. úgy véli, hogy a fiatal európai mezőgazdasági termelőknek egyenlő feltételek mellett kellene tudniuk versenyezni egymással az Európai Unióban; kéri ezért az 1782/2003 tanácsi rendelet jelenlegi 69. cikkének körültekintő felülvizsgálatát és ennek megfelelő végrehajtását annak érdekében, hogy megakadályozzák az európai belső piacon a verseny torzulásait;
40. kéri, hogy minden mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikát hozzanak összhangba az Európai Unió által a lisszaboni stratégia keretében meghatározott célkitűzésekkel annak érdekében, hogy a fiatal mezőgazdasági termelők dinamikus gazdasági környezetben gyakorolhassák tevékenységüket;
41. úgy véli, hogy a KAP állapotfelmérése keretében ösztönözni kell a mezőgazdasági jövedelmek stabilizálását és biztonságossá tételét – mivel ez elengedhetetlen előfeltétele a mezőgazdasággal foglalkozó generációk megújításának – innovatív kockázat- és válságkezelési eszközök európai szintű bevezetésével annak érdekében, hogy meg lehessen birkózni a piac változásaival és az árak nagyobb mértékű ingadozásával is;
42. alapvető fontosságúnak tartja, hogy valóban egyszerűsítsék és jobban átláthatóvá tegyék az a fiatal mezőgazdasági termelőket támogató eszközök és intézkedések végrehajtását, abban az esetben is, ha a gazdaság életképessége érdekében e tevékenységeket kiegészítik a vidéki környezethez kapcsolódó, a mezőgazdaságitól eltérő egyéb tevékenységekkel;
43. megjegyzi, hogy nem szabad hátrányos helyzetbe hozni azokat a fiatalnak már nem tekinthető mezőgazdasági termelőket, akik középtávon még aktívak maradnak, ám szintén új kihívásokkal szembesülnek;
44. hangsúlyozza, hogy a „jövő gazdálkodói” részéről mutatkozó jelentős igény miatt folyamatosan fejleszteni kell a szakmai továbbképzést annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a tényleges tudástranszfert a mezőgazdasági kutatástól a gazdálkodásig;
45. úgy véli, hogy az örökléssel történő átadás tekintetében fontolóra kell venni a gazdaságok egységét jobban megőrző szabályozás kialakítását, a méret- és választékgazdaságosság megvalósításának célkitűzésével együtt; meg kell könnyíteni a nem a családi körhöz tartozó feleket megjelölő örökléssel történő átadásokat annak érdekében, hogy meg lehessen őrizni a gazdaságokat és meg lehessen könnyíteni a mezőgazdasági tanulmányokat végzett fiatal vállalkozók számára a mezőgazdasági termelővé válást;
46. úgy véli, hogy a nemzeti korengedményes nyugdíjazási mechanizmusok igénybe vételét ahhoz a feltételhez kellene kötni, hogy a nyugdíjba vonuló mezőgazdasági termelő gazdaságát fiatal mezőgazdasági termelő veszi át, vagy ilyen esetben további kedvezményt kellene adni a gazdaságát átadó termelőnek;
47. úgy véli, hogy a gazdaságok elindítására és fejlesztésére vonatkozó általános terveknek a fiatal mezőgazdasági termelők jogállását elismerő egyedi intézkedéseket kell tartalmazniuk, ezáltal biztosítva a szociális jogok terén a férfiak és nők közötti egyenlőséget; ennek érdekében alapvetőnek tartja, hogy a vidéki területeken fenntartsák az olyan elengedhetetlen intézményeket, mint a bölcsődék, az óvodák és a családanyákat segítő szolgáltatások;

48. hangsúlyozza, hogy a társadalmi és kulturális sajátosságok és sokszínűség kulcsfontosságú tényezők a termékpromóciós politikákban, ugyanígy az egy meghatározott földrajzi terület feltüntetése és a termelési módok kiválósága, amint azt az oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott vagy címkézett mezőgazdasági termékek hírneve és sikere is mutatja;
49. hangsúlyozza, hogy a táplálkozás terén az oktatás, amelynek a fiatal mezőgazdasági termelők lehetnének a letéteményesei, elősegíti a helyes táplálkozási szokásokat az emberek és általánosabban a társadalom egészsége érdekében, és kiváltképp üdvözli az olyan kezdeményezéseket, mint amilyen például a CEJA „Tellus” programja vagy a „Schüler auf dem Bauernhof” (iskolások a tanyasi gazdaságban) programhoz hasonló, régiókon átnyúló kísérleti projekteket;
50. kiemeli, hogy valamennyi képzési forma esetében szükség van konkrét táplálkozástudományi és dietetikai szakismeretekre;
51. úgy véli, hogy népszerűsíteni kell a mezőgazdasági termelői szakmát és az általa a termelői tevékenységen túlmenően a társadalomnak nyújtott szolgáltatásokat annak érdekében, hogy több fiatal – különösen nem mezőgazdasági környezetből származó fiatalokat – vonzzanak ebbe a szakmába;
52. úgy véli, hogy a mezőgazdasági termelői szakma előmozdítása együtt jár azzal is, hogy megelőzzen tájékoztatást a közvéleményt, vagyis a fogyasztókat a KAP tartalmáról az egészségügyi, környezeti és állatjóléti követelmények tekintetében, a támogatások feltételhez kötéséről, a multifunkcionalitásról, az európai termékek minőségéről, az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez való hozzájárulásról, az élelmezési önállóságról és a világ 2050-re kilenc milliárdot elérő népességének élelmezésével kapcsolatos jövőbeni kihívásokról;
53. kéri, hogy erősítsék meg a közösségi preferenciát annak érdekében, hogy az európai fogyasztók számára biztosítható legyen az általuk vásárolt termékek egészségügyi és környezeti minősége, illetve támogassák az európai mezőgazdasági termelőket olyan harmadik országok versenyével szemben, amelyekben az egészségügyi, környezeti és szociális követelmények betartása nem áll hasonló szinten;
54. úgy véli, hogy a fiatal mezőgazdasági termelőket a legjobb körülmények közé kell helyezni annak érdekében, hogy hasznukra fordítsák a mezőgazdasági tevékenységgel előállított termékek és szolgáltatások iránti kereslet nagyobb rugalmasságát, valamint a világszerte felemelkedő piacok többoldalú megállapodások megkötése reményében tanúsított fokozottabb nyitottságát; ezért úgy véli, fontos hogy a Bizottság a WTO keretében tárgyaljon egy olyan megállapodásról, amely elegendő mozgásteret ad a mezőgazdasági termelőknek ahhoz, hogy versenyképesek maradjanak a harmadik országokkal szemben, és ekképpen biztosítsanak jövőt a fiatal mezőgazdasági termelőknek; alapvető fontosságúnak tartja, hogy ennek keretében foglalkozzanak a nem kereskedelmi jellegű megfontolásokkal is;
55. úgy véli, hogy a fiatal mezőgazdasági termelőknek egyenlő feltételek mellett kellene tudniuk szembenézni a külföldi versenytársakkal; ezért kéri a Bizottságot, gondoskodjon arról, hogy a több- és kétoldalú kereskedelmi tárgyalások során behozatali

követelményként adjanak prioritást a nem kereskedelmi jellegű megfontolásoknak;

56. megjegyzi, hogy a közép- és hosszú távú programozás részeként a mezőgazdasági termelők új nemzedéke vállalja felelősségét az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, a környezet partnereként cselekszik és a környezetet kímélő alternatív energiaforrások szolgáltatásával – különösen a biomassza-termeléssel és biogázt termelő üzemek működtetésével – aktívan hozzájárul a környezet megóvásához és a CO₂-kibocsátás csökkentéséhez;
57. megjegyzi, hogy a fiatal mezőgazdasági termelők előtt kettős kihívás áll, ugyanis egyrészt végre kell hajtaniuk a mezőgazdasági gyakorlatok javítását, valamint azokat egyaránt fenntarthatóbbá és működőképesebbé kell tenniük, másrészt pedig helyre kell állítaniuk a mezőgazdaság alapvető szerepét a környezetvédelem elemeinek kezelésében, s ezáltal vezető szerepet kell játszaniuk az éghajlatváltozás elleni küzdelemben; hangsúlyozza, hogy ennek érdekében politikákra és intézkedésekre van szükség a fiatal mezőgazdasági termelők számára hosszú távú és fenntartható távlatok nyújtásához, és pénzügyileg támogatni kell a környezet megóvása érdekében kifejtett erőfeszítéseiket;
58. megállapítja, hogy a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás kizárólagos példái a fotoszintézis révén szén-dioxid megkötésére képes gazdasági tevékenységnek, s ezzel méginkább szükségessé teszi a mezőgazdasági tevékenységek fenntartását;
59. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a KAP reformjával összhangban orientálják a mezőgazdasági kutatást, támogassák a technológia-átadást és javítsák a mezőgazdasági termelőknek a termelési módokra és eszközökre vonatkozó kutatási eredményekhez és legújabb újításokhoz való hozzáférését; úgy véli, hogy az európai mezőgazdasági termelőknek könnyebben kell hozzájutniuk a kutatási eredményekhez azáltal, hogy létrehozzák a kutatásból származó adatok cseréjének hálózatait, továbbá nemzeti és európai szinten összehangolják a kutatásokat;
60. megállapítja, hogy feltétlenül szükség van a tudomány és alkalmazói közötti cserére annak érdekében, hogy átültessék a gyakorlatba a kutatási eredményeket, és hogy a kutatás kielégítse a mezőgazdasági ágazat igényeit;
61. hangsúlyozza, hogy az Uniónak gazdasági (a termelékenység javítása) és környezetvédelmi (a „zöld” gyakorlatokra vonatkozó ismeretek naprakésszé tétele) érdeke, hogy jobban támogassa a mezőgazdasági termelők egész életen át tartó képzését; különösen ösztönzi a fiatal mezőgazdasági termelők Unión belüli mobilitását támogató programokat (például a Leonardo-programot); külön kiemeli, hogy létre kell hozni olyan eszközöket, amelyek lehetővé teszik a fiatal mezőgazdasági termelők számára, hogy az ilyen képzések időtartamára elhagyhassák gazdaságukat;
62. javasolja, hogy a fiatal mezőgazdasági termelők számára hozzanak létre egy, a bevált mezőgazdasági gyakorlatok cseréjét szolgáló programot;
63. Szükségesnek tart egy olyan csereprogram létrehozását a fiatal mezőgazdasági termelők számára, amely megkönnyítené a bevált gyakorlatok megosztását;
64. javasolja, hogy gondoskodjanak az egy adott európai földrajzi területhez vagy kulturális

hagyományhoz kapcsolódó termelési módszerek megőrzéséről, tökéletesítéséről és terjesztéséről;

65. úgy véli, hogy a mezőgazdasági földtulajdon megtartásának témája szorosan kapcsolódik a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához, és olyan politikát kell folytatni, amely lehetővé teszi, hogy a földterületek kijelölésekor előnyben részesítsék a pályakezdő fiatalokat; felkéri a Bizottságot, hogy készítsen jelentést a mezőgazdasági tulajdonnal kapcsolatos problémakörről a gazdaságok fiatalok által történő átvételének szemszögéből;
66. az a véleménye, hogy hatékonyabban kell segíteni a társasági formában történő pályakezdést az erre irányuló olyan egyedi intézkedések végrehajtása révén, amelyek nem csak az indulás költségeit csökkenthetik az érintett fiatalok számára, hanem lehetővé teszik a gazdaságok életképességét növelő munkaszervezést is;
67. kéri a mezőgazdasági üzemek és vidéki területek beindítását és átruházását megfigyelő európai szervezet létrehozását;
68. nagyobb rugalmasság bevezetését javasolja az indulási és átruházási eljárásokba a következő eszközök révén: fokozatos indulás, a tevékenység megkezdését tervező személy korábbi szakmai tapasztalatai érvényesítésének figyelembevételével – amennyiben nem rendelkezik a megkívánt szintű képzettséggel –, mentesség a korhatárra vonatkozó követelmény alól megvalósítható indulási terv benyújtása esetén, különösen a hátrányos helyzetű mezőgazdasági övezetekben, stb.;
69. úgy véli, el kell fogadni az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy az indulástámogatási rendszer keretében támogassák, kísérjék és tanácsokkal lássák el a fiatal mezőgazdasági termelőket, célkitűzésként határozva meg a sikeres indulások számának növelését és ezzel párhuzamosan a tevékenységgel való felhagyás és a csődbe jutás eseteinek csökkentését vagy megszüntetését;
70. javasolja a város és vidék közötti párbeszéd európai évének létrehozását;
71. felkéri a Bizottságot, hogy átfogóan támogassa a mezőgazdasági tevékenység megkezdését tervező fiatalokat megbízható politika, valósághoz igazodó adminisztratív eljárások és a vállalkozások irányításához nyújtott maximális támogatás alkalmazásával;
72. kéri a Bizottságot, hogy kellő időben nyújtson be időközi jelentést a fiatal mezőgazdasági termelők helyzetéről, valamint folytasson konzultációt a fiatal mezőgazdasági termelők érintett szervezeteivel;
73. hangsúlyozza, hogy a fiatal mezőgazdasági termelőknek az indulásuk utáni években támogatást kell nyújtani, továbbá külön tartalékalapot kell létrehozni azzal a céllal, hogy segítséget kapjanak az indulás során előre nem látható körülményekkel való megbirkózáshoz, így például a termést károsító szélsőséges időjárás vagy a költségek jelentős növekedése esetén;
74. felhívja a Bizottságot, hogy tanulmányozza az innovatív termelési technikák és a gazdaságirányítás terén bevált gyakorlatoknak az összes új európai mezőgazdasági termelő közötti megosztását lehetővé tevő módszereket;

75. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

Bevezetés

A KAP reformjának befejezése kilátásba helyezett egy, a többfunkciós modellen és nagyobb versenyképességen alapuló európai mezőgazdaságot, amelyre az Európai Parlament különleges figyelmet fordít, különösen a fiatal mezőgazdasági termelők vonatkozásában.

Az előadó kezdeményezésére a fiatal mezőgazdasági termelők előtt álló kihívások meghatározását célzó megbeszélések folytak. A Parlament e folyamat részeként nyilvános meghallgatást tartott azzal a céllal, hogy feltárják azokat a problémákat és lehetőségeket, amelyekkel a fiatal mezőgazdasági termelők a megreformált KAP keretében találkozhatnak.

A jelentés célja

A jelentés célja, hogy tudatosítsa az érdekelt felek körében annak fontosságát, hogy prioritásként kezeljék a fiatal mezőgazdasági termelőket szolgáló kezdeményezéseket, azzal a kettős szándékkal, hogy a strukturális és jogszabályi problémákat egyaránt orvosolják. A közösségi és nemzeti szintű hatályos rendelkezések alapján elért eredmények azt mutatják, hogy további intézkedésekre van szükség az új gazdaságok és a fiatal gazdálkodók támogatásához. Az elsődleges cél konkrétan az, hogy megkönnyítse a fiataloknak az élelmiszer ágazathoz való hozzáférést, s ezzel egyidejűleg az ágazat dinamikusabbá tétele érdekében generációs váltást hajtson végre.

A jelenlegi helyzet

Az európai mezőgazdaságnak jelenleg sokféle feladatot kell teljesítenie: minőségi élelmiszert kell termelnie, biztosítania kell az élelmiszerbiztonságot, védenie kell a környezetet (talajt és vizet), és a tájat, valamint meg kell őriznie és tovább kell adnia a helyi kulturális hagyományokat. Ezért az utóbbi években az ágazat szereplőinek, kutatóinak és döntéshozóinak a figyelmé nem csak a különböző élelmiszerágazatok hatékonyságához és versenyképességéhez kapcsolódó kérdésekre összpontosult, hanem a mezőgazdaság számos funkciójára is, és arra a szerepre, amelyet az ágazat a teljesen fenntartható vidékfejlesztés kulcsfontosságú tényezőjeként játszik. Ebben az összefüggésben a fiatal mezőgazdasági termelőknek szembe kell nézniük a nemzetközi piacok nagyobb nyitottságából adódó kihívásokkal, és felelősséget kell érezniük a környezetre egyre nyilvánvalóbb hatásokat gyakorló éghajlatváltozás elleni küzdelemben.

A vidéki területek strukturális körülményei miatt azonban a mezőgazdasági ágazatnak komoly nehézségei vannak e feladatok teljesítésében. Néhány éve különösen felerősödött az Európai Unióban a vidéki területek elhagyásának tendenciája, ami a távoli régiókban a legfeltűnőbb, a vidéki lakosság fokozatos előregedésével együtt. Az európai gazdaságok több mint felét irányítják 55 évnél idősebb mezőgazdasági termelők, és a gazdálkodók negyedének életkora a 65 évet is meghaladja.

Az Unió déli országaiban a legsúlyosabb a helyzet. A Közösségben a gazdálkodóknak csak 7,6 %-a fiatalabb 35 évesnél. Ausztriában és Németországban a fiatal mezőgazdasági termelők aránya 17 %, Finnországban és Belgiumban több mint 14 %, Franciaországban és

Írországban pedig 12 % körüli. A földközi-tengeri országokban a legalacsonyabb a fiatal mezőgazdasági termelők aránya, például Portugáliában 3,7 %, Olaszországban 5,2 %.

Szükség van tehát olyan politikákra, amelyek prioritásként támogatják a fiatalok bejutását egy többfunkciós mezőgazdaságba. A fiatalok olyan gazdaságokat irányítanak, amelyek általában gazdaságosabbak, mivel nagyobb hajlandóságot mutatnak az újító megoldások, az ökoszisztémákkal összeegyeztethető gazdálkodási gyakorlatok és a piac igényeihez való igazodás elfogadása iránt.

A fiatal mezőgazdasági termelőket érintő közösségi intézkedések egyrészt a kis- és középvállalkozások általánosabb támogatási politikájához, másrészt pedig ágazatspecifikusabb vonatkozásban a mezőgazdaság többfunkciós szerepének elismeréséhez tartoznak. Az Európai Unióban a fiataloknak a mezőgazdasági ágazatban való indulását és ott tartását átfogó intézkedésekkel (az összes mezőgazdasági vállalkozóra vonatkozóan, például a mezőgazdasági üzemek beruházási támogatása), valamint a 40 év alatti lehetséges kedvezményezettnek szánt egyedi rendelkezésekkel lehet támogatni.

Két közösségi eszköz célozza kifejezetten a fiatal mezőgazdasági termelőket, nevezetesen:

1. az EMVA keretében társfinanszírozott támogatási intézkedések,
2. közösségi képzési vagy kutatási programokhoz vagy közvetlenül az Európai Unió által irányított egyéb támogatásokhoz tartozó intézkedések, amelyek a fiatal mezőgazdasági termelőkre is vonatkoznak, mint például a korengedményes nyugdíjazási politikák.

Az első intézkedési kategória közvetlenebbül kapcsolódik a mezőgazdasághoz, de nem tartalmaz a fiatal mezőgazdasági termelőkre vonatkozó egyedi szabályozást, és főleg nem teszi kötelezővé az intézkedések végrehajtását a fiatal mezőgazdasági termelők számára.

Az 1698/2005/EK rendelet 20. cikke értelmében támogathatóak azok a fiatal mezőgazdasági termelők, akik első alkalommal kezdenek gazdálkodni mezőgazdasági birtokon a vállalkozás vezetőjeként. Ebben az összefüggésben nagy jelentőséggel bírnak a fejlesztési tervek (a befektetésekre és az előírt tevékenységekre vonatkozóan), amelyek egyedi mutatók alkalmazása révén fel tudják mérni a finanszírozható intézkedések megvalósíthatóságát és jövedelmezőségét.

Az indulást segítő támogatások a következők lehetnek:

- egyszeri támogatás, amelynek legmagasabb összege 25 000 EUR,
- az induláshoz kapcsolódó költségek fedezéséhez felvett kölcsönök kamattámogatása (a kamattámogatás tőkésített értéke nem haladhatja meg az egyszeri támogatás összegét).

A szakképzés és a tájékoztatási intézkedések támogatását illetően a 1698/2005/EK rendelet 20. cikke előírja azon kezdeményezések támogatását, amelyek célja az ismeretek és az innovatív gyakorlat terjesztése, különösen azért, hogy felkészítsék a mezőgazdasági termelőket a termékminőségre összpontosuló új felfogásra, a talaj megőrzésével és javításával jobban összeegyeztethető és a fogyasztók igényeinek jobban megfelelő termelési módok alkalmazására; valamint azért, hogy biztosítsák számukra egy jövedelmező mezőgazdasági üzem irányításához szükséges képzést.

A 1698/2005/EK rendelet 20. cikke az alábbiak szerint rendelkezik a korai nyugdíjba vonuláshoz nyújtott támogatásokról:

- legfeljebb 180 000 EUR összegű támogatás azon gazdálkodóknak, akik úgy határoznak, hogy felhagynak mezőgazdasági tevékenységükkel, a birtokuk más gazdákra való átruházásával,
- legfeljebb 40 000 EUR összegű támogatás azon mezőgazdasági dolgozóknak, akik úgy határoznak, hogy a gazdaságuk átadásával végleg felhagynak mindennemű mezőgazdasági munkával.

E támogatásokat legfeljebb 15 évig lehet adni.

Problémák és lehetőségek

A fentiek alapján a legkritikusabb kérdést a fiatal mezőgazdasági termelők indulásának magas költsége jelenti. Továbbra is elsősorban a hitelhez való hozzájutás terén vannak akadályok, valamint a pénzügyi intézetek által megkövetelt biztosítékok nyújtása, különösen a kezes iránti követelmény okoz nehézséget. A különböző tagállamokban e nehézségeket súlyosbítják a mezőgazdasági hitelekre vonatkozó változó feltételek. Következésképpen, a fiatal mezőgazdasági termelők nagyarányú eladósodottsága számos esetben kioltja az indulási támogatás kedvező hatását, és minimalizálja többek között a számos tagállamban állami támogatásként igénybe vehető juttatások lehetséges hatását.

Az indulási támogatás kifizetésével és öröklés esetében a birtokok esetleges feldarabolása esetében a méretgazdaságosság helyett választékgazdaságosságot lehet elérni. Ez a helyzet olyan gazdaságokra alkalmazható, amelyek gazdasági mérete nem feltétlenül befolyásolja a jövedelmezőséget, és amelyek értéke gyakran a sokféleségben és az egyediségben rejlik. A közös agrárpolitika új szabályai alapján támogatni kell az ilyen jellegű tevékenységeket, amelyek kiemelik az európai mezőgazdaság megkülönböztető jegyeit. E vonatkozásban lehetséges volna különféle ösztönzőket előírni a gazdaságoknak az alábbi társasági formában megvalósuló irányítása érdekében:

- közkereseti társaság;
- egyszerű társaság;
- betéti társaság;
- személyegyesítő betéti társaság;
- zártkörű részvénytársaság;
- nyilvánosan működő részvénytársaság;
- szövetkezet (különösen kis méretű, öt-nyolc szövetkezeti taggal).

Az esetek többségében egy tulajdon örökléssel történő átadása az örökösök számára egyáltalán nem jár a termelési egység feldarabolásával.

Erre vonatkozóan a vidékfejlesztési programok kidolgozása során az elindulást ösztönző eszközöket kötelezővé kell tenni azzal a konkrét céllal, hogy az új gazdaságait szolgáló kezdeményezések tényleges prioritást kapjanak. Továbbá a mezőgazdasági üzemekben dolgozó nők vonatkozásában a képzést és a vezetői és vállalkozói készségek fejlesztését elsősorban a főleg nők által a következő formákban irányított új gazdaságok felé kellene irányítani:

- legalább 60 %-ban nők által irányított egyéni gazdaság vagy társaság,
- nőkből álló társaság vagy szövetkezet,
- részvénytársaság, ahol a részvények legalább kétharmada nők kezében van.

A mezőgazdasági ágazat, és különösen az új gazdaságok által kínált termékek és

szolgáltatások optimalizálása érdekében a minőségre irányuló politikák nyilvánvalóan elősegíthetik a magasan szakosodott termékek arányának növekedését a régi piacokon, és bejutásukat az új piacokra. A mezőgazdasági termékeknek egy adott területtel való szorosabb kapcsolata és összefonódása nagyobb hozzáadott értéket tesz lehetővé, amely a fiatal európai termelők kulturális és mezőgazdasági örökségén alapul. Következésképpen ezt olyan befektetési lehetőségként kellene elismerni, amely előnyökkel jár az egész társadalom számára. Az igen dinamikus és innovációra kész fiatal mezőgazdasági termelők nagyobb versenyképességet tudnak elérni, ha prioritást kapnak a támogatási és terjesztési programokhoz való hozzáférésben. Különösen a nemzetközi és a termékek széles körének megismertetését célzó támogatási programok – amelyekben főleg új vállalkozások vesznek részt – élvezhetnének nagyobb közösségi támogatást, 50 %-ról 60 %-ra emelve a közösségi hozzájárulást, a zöldség-gyümölcs ágazatra vonatkozó jelenlegi előírásokhoz hasonlóan. A belső piacon a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékekre vonatkozó tájékoztatási kampányok különösen az iskoláskorú fiatalokat célozhatnak meg, amelyek a már megszokott élelmiszerbiztonságra vagy a környezetet kímélő termelési módokra vonatkozó témákon kívül a hagyományos gyakorlatokra, bizonyos termékek fogyasztásának előnyeire és dietetikai ajánlásokra hívnák fel a figyelmet. Kettős eredményt lehetne így elérni: egészséges termékek fogyasztásának támogatását és kiegyensúlyozott életmód terjesztését.

A többoldalú tárgyalások összefüggésében és a harmadik országok nagyobb piacnyitását szem előtt tartva a fiatal mezőgazdasági termelőknek a piaci tendenciák elemzését lehetővé tevő információkkal és eszközökkel kell rendelkezniük. A fiatal vállalkozások felügyelő központjai alkalmas eszköznek bizonyulhatnak e cél eléréséhez.

A táplálkozási (nem egészségügyi) oktatást illetően világos, hogy a mezőgazdasági termelőknek például a termelési technikákra, termékminőségre és marketingre, a környezetre és az egyedi termelési formára épülő kulturális hagyományokra vonatkozó alapos ismeretei olyan értéket képviselnek, amelyet népszerűsíteni és terjeszteni lehet. A cél az, hogy egy meghatározott mezőgazdasági termék egyedi jellemzőit terjesszék egy olyan alapos táplálkozási és környezeti oktatást támogatása érdekében, amely azon az elven alapul, hogy a gazdálkodás egyszerre táplál és nevel. Az európai mezőgazdaság egyedi modellt jelent, amelynek a terjesztését a fiatal mezőgazdasági termelőkre lehet bízni.

A mezőgazdasági és erdészeti ágazatnak nagy szerepe van a szén-dioxid fotoszintézis révén történő megkötésében, ami lehetővé teszi a bioszféra és a légkör közti szén-cserét. A fiatal mezőgazdasági termelők természetesen felelősséggel fognak tartozni az európai mezőgazdaság jövőjéért, és szembe kell nézniük az éghajlatváltozás okozta kihívásokkal. A mezőgazdasági ágazatnak a környezetvédelemben játszott szerepe elismeréseként kellő forrásokkal támogatott konkrét intézkedéseket kell hozni a mezőgazdaságnak biztosított földterületek fenntartása és kiterjesztése érdekében.

A mezőgazdasági kutatás támogatásának egyre inkább a változó igényekhez kell igazodnia, a mezőgazdasági tevékenység több ágazatot átfogó megközelítésének megfelelő figyelembevétele érdekében.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	6.5.2008
A zárószavazás eredménye	+: 33 -: 0 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Vincenzo Aita, Peter Baco, Bernadette Bourzai, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Giovanna Corda, Joseph Daul, Albert Deß, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Lily Jacobs, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Véronique Mathieu, Rosa Miguélez Ramos, James Nicholson, Neil Parish, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Donato Tommaso Veraldi, Janusz Wojciechowski, Andrzej Tomasz Zapałowski
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Liam Aylward, Esther De Lange, Ilda Figueiredo, Gábor Harangozó, Wiesław Stefan Kuc, Astrid Lulling, Kyösti Virrankoski